בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ ____ / 26

העותר:

שם העותר יוסי כהן

כתובת: [redacted]

טלפון: [redacted]

נ ג ד

מדינת ישראל – היועץ המשפטי לממשלה

משרד הבריאות

שירות הביטחון הכללי

מרכז רפואי תל-אביב (איכילוב)

המכון הלאומי לרפואה משפטית באבו-כביר

עתירה למתן צו על תנאי לצמצום החיסיון מעל פענוח צילומי הרנטגן של ראש הממשלה המנוח יצחק רבין ז"ל, שנערכו בליל הרצח (4.11.1995), או לחילופין – להורות למשיבים להתייחס מילולית לפענוח ולסתירות במסמכים הרפואיים

מבוא לעתירה

בשנת 2005, בעקבות שידור התוכנית "תיק לא סגור" בערוץ 2 (3.11.2005), נימק ד"ר אפרים סנה – ששימש כשר הבריאות בליל הרצח – את הסתירות בדיווחים על מספר הקליעים שפגעו בראש הממשלה המנוח יצחק רבין (כולל הדיווח שלו עצמו מליל הרצח על שלושה קליעים) באומרו, כפי שצוטט בראיון/דיון באולפן ערוץ 2 בעקבות שידור התוכנית:

"יש אמת היסטורית ויש אמת בליסטית. אסור שהאמת הבליסטית תטשטש או תדחק את האמת ההיסטורית."

מטרת העתירה הנוכחית היא ליישב סתירות מהותיות בתיעוד הרפואי-פורנזי מליל הרצח (4.11.1995), באמצעות **צמצום החיסיון על ממצאים פורנזיים ספציפיים** (פיענוח צילומי חזה מליל הרצח).

זאת למען **שקיפות היסטורית, חיזוק אמון הציבור** במוסדות המדינה והפקת לקחים רפואיים וביטחוניים – נוכח חלוף למעלה מ-30 שנה מאז האירוע.

העתירה אינה מבקשת לערער על ממצאי ועדת שמגר או על מסקנותיה, אלא לבחון באופן מקצועי סתירות ספציפיות בתיעוד הרפואי-פורנזי שלא זכו לבירור רשמי מעולם. הדבר מקבל משנה תוקף נוכח העובדה שכבוד השופט מאיר שמגר עצמו – יו"ר הוועדה – נטל חלק והתראיין בתחקיר "תיק לא סגור" (ערוץ 2, 2005) – כעשר שנים מאוחר יותר – כדי לבחון פרטים ונתונים שלא היו ידועים לו או שנעלמו מעיניו בעת פרסום הדו"ח בשנת 1996.

הבקשה אינה חודרת לצנעת הפרט של הנפטר, נוכח **ההתמקדות הבלעדית בפיענוח צילומי החזה בלבד** (לעניין מספר הקליעים, מיקומם והנזק הרקמתי **בלבד**), חלוף הזמן הרב (מעל 30 שנה) והאינטרס הציבורי המובהק בשקיפות היסטורית ובירור עובדתי.

בעניין זה, העותר מפנה את תשומת לב השופטים לעובדה שעל **פיענוח ה-CT ראש** של רבין **מעולם לא הוטל חיסיון**, והוא גלוי לכל (ראה עמ' 1 בקובץ "המסמכים הרפואיים" – פיענוח ה-CT ראש של רבין).

ולמרבה האבסורד, דווקא על **צילומי חזה פשוטים** – שבהם מודגמים הקליעים הקטלניים ונראים מספר הקליעים, מיקומם והנזק הרקמתי – קיים **"חיסיון סלקטיבי"**. חיסיון שצמצומו יענה על **מרבית השאלות הפתוחות** שעד היום אין להן מענה.

למען הסר ספק, עתירה זו שוללת לחלוטין קיומו של מניע נסתר כלשהו מצד מי מהמלווים בדרך למיון בית החולים איכילוב או מצד הצוות הרפואי שטיפל בראש הממשלה המנוח. נהפוך הוא: התיעוד הרפואי והממצאים הקליניים מלמדים כי כל הגורמים פעלו במרץ, במקצועיות ובמסירות מרבית כדי להציל את חייו של ראש הממשלה לכל אורך הדרך, ואין כל בסיס עובדתי לטענות על התעכבות זדונית או רשלנות מכוונת.

יחד עם זאת, קיימת **"קופסה שחורה"** פורנזית אובייקטיבית, שבה חוסים תיעודים קריטיים – החל מסרטי וידאו מחדר הטראומה והנתיחה הפתולוגית, ועד לצילומי הרנטגן וה-CT גוף שבוצעו לאחר המוות – וביכולתם להבהיר בצורה חד-משמעית וללא פרשנות סובייקטיבית את השאלות השנויות במחלוקת.

זאת בניגוד מוחלט למצב ברצח קנדי, שבו חסרו לחלוטין אמצעי תיעוד מתקדמים כאלה, דבר שהותיר מקום נרחב למחלוקות ולתיאוריות קשר.

אלא שמשלל התיעודים הפורנזיים שהוזכרו ניתן להסתפק **בפיענוח צילומי החזה** – צילומים שאחד מהם אף הוצג בטלוויזיה על ידי פרופ' יהודה היס עצמו, אך משום מה **ללא הפיענוח הרשמי**.

ראיה מינימלית זו, שבכוחה להבהיר שאלות מהותיות בעניין רצח ראש ממשלה, **אינה מצדיקה חיסיון גורף ובלתי מוגבל.**

העובדות

צעד חשוב בגילוי האמת נעשה כבר בשנת 2000 עם פרסום תחקירו המקיף של העיתונאי רונן ברגמן במוסף "הארץ" תחת הכותרת "***מלחמת הרופאים***". התחקיר חשף שורה ארוכה של סתירות מהותיות במסמכים הרפואיים שנערכו בליל הרצח, וכן תיאר רצף פעולות רפואיות שנויות במחלוקת, שעוררו ביקורת קשה בקרב בכירי הכירורגיה ורפואת הטראומה בישראל באשר לטיב הטיפול שניתן לראש הממשלה המנוח בבית החולים איכילוב. בהמשך יתברר שהתמונה מורכבת יותר.

עיקרי הטענות כלפי טיפול רופאי בית החולים איכילוב ברבין, שהובעו על ידי בכירים במערכת הרפואה (בהם **פרופ' אבי ריבקינד**, מנהל מחלקת הטראומה בבית החולים הדסה עין כרם דאז, ורבים אחרים), כפי שפורסמו בתחקיר **"*מלחמת הרופאים*"** מאת רונן ברגמן, מוסף "הארץ" מיום 3 בפברואר 2000 – ראה **נספחים 1-4** – מובאים להלן:

"סתירות בלתי מוסברות" (מאת רונן ברגמן)

*מה מקור חילוקי הדעות הקשים סביב הטיפול בראש הממשלה הפצוע? למוסף **"הארץ"** הגיעו המסמכים הרפואיים על הטיפול שניתן לרבין וגם ממצאי הנתיחה הפתולוגית. מתוך המסמכים הללו, בניכוי פרטים הפולשים לצנעת הפרט, אפשר לשחזר את מה שהתרחש בבית החולים איכילוב בליל ה -4 בנובמבר '95 ולנסות להבין את המחלוקת הרפואית.*

על פי רישומי בית החולים הגיע רבין למיון ב 21.52. איכילוב לא קיבל כל התראה על פצועים צפויים וממילא לא על כך שהפצוע הוא ראש הממשלה, ובשניות הראשונות האחיות לא זיהו אותו, עד שרובין זב הדם צעק שזה רבין.

פרופ' מרדכי גוטמן, סגן מנהל מחלקה כירורגית ב' , היה כונן באותו ערב בבית החולים, והוא שכתב את הרישום הראשון על הטיפול ברבין, מייד לאחר קביעת מותו.

וכך כתב גוטמן (בסוגריים: הערות המערכת): "בן 73, הגיע לחדר מיון ברכב נוסעים לאחר שנורה מטווח קרוב. בקבלתו: מחוסר הכרה, נשימה אגונלית gasping (נשימות חרחור של אדם על סף המוות), דופק היקפי (נמדד בשורש כף היד) ולחץ הדם לא ניתן למדידה. חזה – פצע כניסה באזור שכמה ימנית, הפחתת כניסת אוויר לריאה ימנית. אוורור תקין משמאל. בטן – פצע כניסה במותן שמאל, דמם פעיל בתוך הפצע, במוניטור אין רישום דופק.

"ביצוע: אינטובציה (הכנסה של צינור הנשמה לתוך קנה הנשימה של הפצוע), הנשמה, החדרת 2 עירויים היקפיים, נקז חזה מימין אשר ניקז אוויר בלחץ ודם. הופעת קצב סינוס, 130 לדקה, נימוש דופק היקפי. בשלב זה, כ-8 דקות, החולה הובהל לחדר הניתוחים."

***הביקורת על פעולות ההחייאה ברבין מתחילה כבר בשלב הזה.** לפי הביקורת הזאת היה צריך קודם להכניס נקזים גם בצידו השני של בית בחזה. רופא שהתמחה בטראומה אומר: "העיקרון הבסיסי בכירורגיה הוא לדאוג קודם כל לדרכי האוויר וכך נעשה במקרה הזה, ומיד אחר כך לפעילות תקינה של הריאות. אם הכנסת נקז בצד אחד ויצא אוויר ודם, זה אומר שיש לחץ על הריאות שלא מאפשר נשימה סדירה. אם הנשימה לא חזרה אחרי נקז בצד ימין, צריך להכניס נקז גם משמאל, כדי לוודא ששם אין הצטברות של אוויר או דם או שניהם. לא ברור לי מדוע זה נעשה רק בשלב יותר מאוחר, בחדר ניתוח."*

ביקורת נוספת היא שחלל בית החזה של רבין לא נפתח כבר בשלב ההוא, בחדר מיון, דבר שהיה מגלה את הפגיעה בריאה.

עיון מדוקדק במסמכים של איכילוב מגלה סתירות בלתי מוסברות בין הרישום הראשוני של פרופ' גוטמן לבין רישומים אחרים, שנכתבו מאוחר יותר. כך למשל, בדו"ח הסופי, שהוא היחיד בתיק שהודפסו וכותרתו

"סיכום המהלך הקליני", כתוב כי לא נימוש (נבדק במישוש) דופק היקפי אבל כן נימוש דופק מרכזי (כזה הנמדד בלב).

כמו כן, לא ברור איך יכול היה פרופ' גוטמן לאבחן אוורור תקין בריאה השמאלית, לפני תחילת ביצוע פעולות ההחייאה באדם שמוגדר בידי הרופאים כ די-או-איי (Dead On Arrival).

בשל סימפטום מסויים שאובחן אצל רבין, החליטו הרופאים כי ראש הממשלה סובל מפגיעה בעמוד השדרה, וזו היתה טעות. רבין כלל לא נפגע בעמוד השדרה. האבחון המוטעה הזה הכתיב גם חלק מהטיפול שהוא קיבל, טיפול שהתברר בדיעבד כמיותר ולא מועיל.

לזכותם של הרופאים יש לציין כי הסימפטום שאובחן אצל רבין באמת מבטא, בדרך כלל, פגיעה בעמוד השדרה, אלא שהטעות המובנת של הרופאים באבחנה אינה יכולה להסביר מדוע כתב פרופ' גוטמן בשעה 23.30 בכתב יד: "פגיעת פצע יריה עם חור בריאה באונה עליונה, פצע היציאה לכיוון D5-6 (מספרי חוליות) עם ריסוק של החוליה."

(ראה עמ' 2 בקובץ "המסמכים הרפואיים" – "מסמך גוטמן").

... קשה להבין איך גוטמן מתאר ברישום הזה וברישומים נוספים, איתור שברים באותה חוליה.

קלוגר: מיד אחרי הניתוח יצאנו החוצה והתחלנו לסכם את הפעולות שבוצעו והאבחנות שנעשו. אחר כך, כשקיבלנו נתונים חדשים מהנתיחה של היס, שינינו את הדו"ח וכתבנו מחדש את הדברים.

"בעיות נוספות היו לצוות הרפואי באיתור מסלולי הקליעים בגופו של רבין. כך למשל, בכל הרישומים של בית החולים אין אזכור לפגיעה בריאה השמאלית, למרות שאחד הקליעים (לא ידוע איזה מהם נורה ראשון ואיזה שני), חדר לתוכה, נעצר בה, וגרם אגב כך נזק רב לריאה ודימום גדול. מהמסמכים הרפואיים אפשר להתרשם כי הצוות הרפואי הניח שהריאה השמאלית פועלת כשורה. בעדותו בבית המשפט הזכיר ד"ר קלוגר את שני הכדורים והמסלולים המדויקים שלהם, אלא שזה כבר היה אחרי הנתיחה הפתולוגית.

סתירות אלה, כפי שחשף התחקיר, עוררו ביקורת קשה מצד מומחי טראומה חיצוניים, והובילו לשאלות לגבי התאמת התיעוד הרפואי לממצאים הפתולוגיים הסופיים.

בשנת 2005 שודרה התוכנית "תיק לא סגור" בערוץ 2, ובמהלכה חשף פרופ' יהודה היס את אחד משני צילומי החזה החסויים שנערכו לרבין בליל הרצח (4.11.1995), במטרה לשלול טענות על קיומם של שלושה קליעים.

(ראה עמ' 3 בקובץ "המסמכים הרפואיים" – צילום החזה הפורנזי של רבין, שבוצע לאחר הניתוח).

במבט ראשון נראה היה כי הצילום תומך בגרסה הרשמית, שכן נראים בו **שני קליעים** כצפוי.

אולם בחינה מדוקדקת יותר גילתה ממצא **בלתי צפוי**: אחד משני הקליעים ממוקם **במרכז החזה** – ולא באזור שער הריאה השמאלית – וזאת בניגוד גמור למתואר בגרסה הרשמית.

יתרה מזאת, הקליע שהודגם במרכז החזה תואם דווקא את **"מסמך גוטמן"** – שבו תועד קליע בודד במרכז החזה שריסק את החולייה הגבית בעמוד השדרה. (ראה **"שונות"** – "מסמך גוטמן").

עם זאת, קיומם של שני קליעים בצילום סתר לכאורה את הדיווח ב"מסמך גוטמן", שבו תועד קליע בודד.

הקונפליקט נבחן בין היתר מול עדויות הרופאים במשפט, ועלה בקנה אחד עם עדותו של ד"ר יורם קלוגר בבית המשפט בנוגע להוצאת הקליע מהריאה השמאלית במהלך הניתוח:

"הכדורים היו מסוג הולו-פוינט, זיהינו אותם במהלך הטיפול, **הוצאנו אותם**."

הקליע שהוצא בניתוח מהריאה שמאלית (ולכן אינו נראה בצילום שבוצע לאחר הניתוח), בתוספת שני הקליעים הנראים בצילום (בחזה ימין ובמרכז החזה), מספקים לכאורה **חיזוק פורנזי** לדיווח הראשוני של שר הבריאות דאז, **ד"ר אפרים סנה**, עם צאתו מאיכילוב:

"ראש הממשלה נרצח מפגיעה של שלושה כדורים, בחזה, בקיבה ובעמוד השדרה" (ציטוט מדבריו בעיתון "הארץ", 5.11.1995).

אולם ברפואה נדרשת תמיד **קורלציה** בין הקליניקה לממצאים האובייקטיביים.

ולכן, בשלב הבא נבדק בתיעוד הרפואי רצף הפעולות הרפואיות שננקטו: האם הוא תואם את **"מסמך גוטמן"** (קליע בודד בחזה מימין שריסק את החולייה), או דווקא את **"תעודת חדר מיון"** ויתר המסמכים הרפואיים (**הללו** תיעדו כולם שני קליעים מפצעי ירי בגב – האחד נעצר בקדמת החזה הימני, והשני ריסק את הטחול, קרע את הסרעפת השמאלית ונעצר בשער הריאה השמאלית).

נמצא שהממצאים, הצילום ורצף הפעולות הרפואיות שננקטו עשויים להתאים לתרחיש משולב, שבו **גם "מסמך גוטמן" וגם יתר המסמכים תיעדו את כל הממצאים והפעולות שבוצעו כהוויתם** – למעט פער מסוים בלוח הזמנים:

- הגעה למיון בשעה 21:52, אובחן פצע ירי בודד בחזה הימני וריסוק חולייה גבית בגובה D5-6. ניתנו 8 מנות דם, נקבע מוות בחדר הטראומה בשעה 22:30. ד"ר גוטמן הספיק לסכם את הפעולות מיד אחר כך בכתב יד ב"מסמך גוטמן".

- זמן קצר לאחר קביעת המוות חודש הטיפול הרפואי בחדר הניתוח (**"חזר הדופק"**).

- בניתוח מתגלים שני פצעי ירי נוספים בגב, והקליעים אותרו בקדמת החזה הימני ובשער הריאה השמאלית. בניתוח הוכנס נקז לחזה שמאלי, נפתחה הבטן, הוצא הקליע משער הריאה השמאלית, ונקבע מוות בשנית בשעה **23:02**.

רצף זה מתיישב עם הממצאים הקליניים והפעולות הרפואיות שננקטו:

1. "אוורור תקין משמאל" בקבלה למיון
2. **.** אי-הכנסת נקז חזה שמאלי במיון

התרחיש המשולב יוצר תמונה קוהרנטית לפיה "מסמך גוטמן" תיאר נאמנה את מצבו הרפואי של רבין במיון, ואילו יתר המסמכים תיארו את מצבו בחדר הניתוח.

בכך עשוי להתקבל הסבר מספק לאי-הכנסת נקז חזה שמאלי במיון (שעוררה ביקורת קשה מצד מומחים חיצוניים). עם זאת, צילומי הרנטגן החסויים עשויים לאשר זאת סופית.

נשאלת השאלה, מדוע אם כן, התקשו בכירי הכירורגיה והטראומה בישראל לזהות אפשרות שבה "מסמך גוטמן" מתאר נאמנה את הסיטואציה במיון – ובכך מספק הסבר רפואי הגיוני לאוורור

התקין לריאה שמאלית ולכך שלא הוכנס נקז חזה שמאלי? הרי היה מדובר בסיטואציה שגרתית ברפואת טראומה, והצוות שטיפל ברבין היה מנוסה ובכיר ביותר.

ראשית, "מסמך גוטמן", היה לדברי יוצרו "דו"ח שמטעמי סודיות רפואית לא היה אמור מעולם לעזוב את בית החולים". (ציטוט ממקור ראשון: ראיון גל אוחובסקי עם פרופ' מרדכי גוטמן, "הדקות האחרונות בחייו של רבין", nrg מעריב, 3.11.2000).

שנית, חלקו התחתון של המסמך הסרוק מטושטש, והנחה הגיונית היתה שנכתב בשעה **23:30** (לאחר הניתוח) ולא בסביבות **22:30** (לפני הניתוח). עם זאת, עיתון "הארץ" למחרת הרצח ייחס את שעת המוות לשעה **22:32** (כלומר, לפני הניתוח) ולא ל-**23:02** (לאחר הניתוח). (ראה **"שונות"** – קטע מעיתון "הארץ", 5.11.1995).

יתרה מזאת, תיאור הממצאים ב"מסמך גוטמן" – הנוגד לחלוטין את התיאור ביתר המסמכים הרפואיים ובדו"ח הפתולוגי בפרט – נראה באותה עת מופרך, או כעמוד ראשון שיש לו המשך (הכולל שני קליעים בגב), דבר שעל כל פנים, אינו מתיישב עם סיומו החד-משמעי: **"נקבע מוות".**

ולכן נוח היה "**להסתדר בלעדיו**".

אם כך, מה עשוי היה להוביל לשרשרת הסתירות במסמכים הרפואיים והפתולוגיים?

ובכן, כפי שהוצג בתחקיר "מלחמת הרופאים" של רונן ברגמן (מוסף "הארץ", 3.2.2000), ד"ר יורם קלוגר, מנהל מערך הטראומה באיכילוב, הסביר:

"מיד אחרי הניתוח יצאנו החוצה והתחלנו לסכם את הפעולות שבוצעו והאבחנות שנעשו. אחר כך, כשקיבלנו נתונים חדשים מהנתיחה של היס, שינינו את הדו"ח וכתבנו מחדש את הדברים."

את הרקע לעדכונים בתיעוד הרפואי לאחר הנתיחה הפתולוגית ניתן לייחס גם לאילוצים הביטחוניים סביב הנתיחה.

מתוך תחקיר **"מלחמת הרופאים"**, מוסף "הארץ", 3.2.2000:

"אחד מראשי השב"כ התקשר למכון והורה להיס לבוא לאיכילוב כדי לבצע את הנתיחה שם, היס התנגד, אמר שאין שם כל המכשור הדרוש ושמעולם לא היה כדבר הזה. איש השב"כ אמר להיס כי שירות הבטחון הכללי חושש שרבין נרצח כצעד ראשון בניסיון הפיכה כללי נגד המשטר במדינת ישראל ושיוזמי הקשר ינסו גם לחטוף את הגופה של רבין, לא נכל, כך אמר להיס אותו אדם, לאבטח את העברת הגופה כיאות, ולהציב בזמן שוטרים מסביב למכון באבו כביר. איכילוב, הוסיף המטלפן, כבר מאובטח, בוא לכאן!"

גם טכנאי הנתיחה אלי ליפשטיין תיאר בספרו "חי בין המתים" (הוצאת אוריון, 2008) את הסיטואציה בפועל (ראה עמ' 15 בקובץ "המסמכים הרפואיים"):

"ד"ר לוי ואני נסענו עם פרופ' היס, וחיים, הצלם הרפואי, הגיע לבית החולים בכוחות עצמו.

לאחר דקות ארוכות חזר הבחור עם התעודות שלנו ופנה לפרופסור היס. 'הכל בסדר' הוא אמר, אבל

*'**אתם ארבעה וזה יותר מדי. אתה יכול להיכנס רק עם שני אנשים נוספים**'. פרופ' היס הסביר לו בקול שפל שלא יוכל לוותר על טכנאי הנתיחה ועל הצלם ושלח מבט מתנצל אל ד"ר לוי. ד"ר לוי הבין שעליו לוותר על ההשתתפות בנתיחה ופנה ללכת. לוי, זקן המכון, כבר חצה את גיל הפנסיה, בחייו השתתף בעשרות אלפי נתיחות, והוא בין הרופאים המשפטיים הטובים שיש בארץ.*

"בכל זאת, בלתי אפשרי לוותר על רופא משפטי דגול כזה, איש כל כך אהוב. הצטערתי מאוד לראות אותו מאוכזב, הרי הוא כבר עמד בפתח הדלת לקראת נתיחת חייו."

*"עד להחזרת הגופה מהרנטגן התמקמנו בחדר הניתוח, **שהיה עמוס ברופאים, פרופ' ברבש ואנשי שב"כ.**"*

עדויות אלו מלמדות על האווירה שבה התנהל תהליך התיעוד הרפואי והפורנזי לאחר קביעת המוות.

המחשבה המטרידה של מומחי טראומה רבים – על בסיס התיעוד הרפואי שנחשף (**בהיעדר נגישות לממצאים אובייקטיביים, כמו צילומי הרנטגן**) – שניתן היה אולי להציל את רבין אילו הוכנס במיון נקז חזה משמאל, עוררה מחלוקת עמוקה בקרב רופאים בכירים בישראל – כפי שתואר בתחקיר "מלחמת הרופאים" מאת רונן ברגמן (מוסף "הארץ", 3.2.2000).

- *רופא בכיר: "מדובר במלחמה, אין דרך אחרת להגדיר זאת. רצח רבין הוא ויכוח מרכזי בכל כינוס.*
- *ברקע יש יריבות מרה בין יחידות הטראומה והכירורגיה של הדסה ואיכילוב"*
- *פרופ' אבי ריבקינד: "יש לי דעה מוצקה מאד בקשר למה שקרה שם באותו לילה, אבל אני לא אומר אותה. לא תמצא רופא אחד בישראל שיעז להגיד את האמת על הטיפול שניתן לרבין."*
- *ארבע שנים לאחר הרצח פורץ לאור עימות קשה שמסעיר את צמרת הרפואה בעניין שאין טעון ממנו: האם טופל רבין כהלכה?*
- *במשרד הבריאות נפתחה לאחרונה בדיקה ראשונית של טענות ומכתבים אנונימיים המאשימים את רופאי איכילוב בטיפול לקוי.*
- *במקביל נחקרות תלונות של ראשי איכילוב נגד רופאים בכירים המואשמים בהפצת שמועות מכפישות.*

מוסף ***"הארץ"*** *חושף את המחלוקת הרפואית ומשחזר בעזרת המסמכים המקוריים את מה שהתחולל בחדר הטראומה של איכילוב בליל הארבעה בנובמבר 1995.*

בתחילת השבוע הבא יקבלו כל הרופאים בישראל את "דף לחבר". העלון של ההסתדרות הרפואית. רבים מהקוראים ימצאו את מאמר המערכת של העלון בלתי מובן. פרופ' ערן דולב, קצין רפואה ראשי לשעבר ויו"ר ועדת האתיקה של ההסתדרות הרפואית, יכתוב שם דברים חריפים מאד נגד רופאים המשתמשים בהגנת האנונימיות כדי להשמיע ביקורת נגד קולגות. דולב, לא מפרט במאמר מה הביא אותו לכתוב את הדברים אבל בכירי מערכת הבריאות בישראל ומומחי הכירורגיה והטראומה בארץ יבינו אותו היטב. דרמה גדולה מסתתרת מאחורי המאמר של דולב. היא נמשכת כבר יותר מארבע שנים ולאחרונה קיבלה ביטוי נוסף בסדרה של מכתבים אנונימיים שנשלחו לראשי מערכת הבריאות וברור מתוכנם שנכתבו בידי רופא מומחה.

נושא המכתבים והמחלוקת הוא הטיפול הרפואי שניתן לראש הממשלה יצחק רבין לאחר שנורה בתום העצרת בארבעה בנובמבר 95'. בכלל נראה כי העיסוק הציבורי ברצח ובנסיבותיו מסרב לדעוך...

בקרוב מאד ייצא לאור ספרו של כרמי גילון ובו ישטח, לראשונה, את גרסתו על רצח רבין ויאשים חלק מהמתנחלים בנטיות פשיסטיות. אבל מעל הכל, מרחף המאבק החריף המפלג את ציבור המנתחים הבכירים בישראל, ואשר פרטיו נחשפים כאן. הוויכוח בין הרופאים סובב סביב שאלות גורליות: האם קיבל יצחק רבין הפצוע את הטיפול הרפואי הטוב ביותר? האם נעשו טעויות באבחון פציעותיו והאם מישהו ניסה לטייח את הטעויות לאחר מכן?

לאחרונה פתחה היועצת המשפטית של משרד הבריאות בבדיקה של טענות על הטיפול בראש הממשלה. בין היתר פנתה למנהל איכילוב, פרופ' גבי ברבש, לד"ר ולדימיר יקירביץ שנכח בחדר הניתוחים שבו טופל רבין ומתח ביקורת על הטיפול, ולד"ר יהודה היס, ראש המכון לרפואה משפטית שערך את הנתיחה שלאחר המוות. מהצד השני חוקרת ועדת האתיקה של ההסתדרות הרפואית, בראשותו של פרופ' ערן דולב, שורת תלונות נגד רופאים בכירים, בחשד כי הכפישו לשווא את שמם של בכירי איכילוב שטיפלו ברבין.

פרופ' דולב: "בזמן האחרון היה עוד גל של מכתבים אנונימיים לראשי מערכת הבריאות בישראל בנושא הטיפול הרפואי ברבין ז"ל. זהו הגל השלישי או הרביעי של מכתבים, וזה אף פעם לא מקרי, אלא בא בצמוד להתמודדות של מי מהמטפלים על משרה מסוימת. פנו אלי מאיכילוב גם פרופ' ברבש וגם פרופ' קלאוזנר וביקשו את התערבות הוועדה בראשותי בנושא. לצערי, קשה לנו לטפל בפניות, שכן יש לנו מושג די ברור מי כתב את המכתבים אבל בכל זאת, הם היו אנונימיים, ואנחנו לא משטרה.

המחיר האישי ששילמו רופאי איכילוב ומבקריהם (כפי שמשתקף בתחקירו של רונן ברגמן):

"מדובר במלחמה, אין דרך אחרת להגדיר זאת", אומר בכיר מאוד בעולם הרפואה הישראלי. "בצמרת הרופאים והמנתחים כולם יודעים ומכירים ומעורבים. בארבע השנים האחרונות היה רצח רבין לוויכוח המרכזי הלוהט בכל כינוס שלנו. ברקע יש יריבות ישנה ומרה מאד בין יחידות הטראומה והכירורגיה של הדסה ואיכילוב".

היריה הראשונה נורתה זמן קצר לאחר הרצח, ראש מערך הטראומה של בית החולים הדסה, פרופ' אברהם ריבקינד, הנחשב לאחד ממומחי הטראומה הטובים בישראל, שיגר מכתב לוועדת החקירה בראשות מאיר שמגר שבו קרא לחקור גם את הטיפול הרפואי שקיבל רבין באיכילוב, "זה התחיל ממש בלילה של הרצח" אומר פרופ' יורם קלוגר, מנהל מערך הטראומה באיכילוב, והרופא שניתח את רבין. 'בדיעבד נודע לי שכבר אז היו רופאים שפנו לכל מיני גורמים ואמרו להם שפישלנו בטיפול הרפואי.'

הדי הביקורות הזאת הגיעו אל קלוגר גם מרופאים אחרים. "הרופאים הללו לא חששו להגיד את דעתם בפרהסיה ובכנסים בארץ ובעולם", הוא מספר. "יש לי חבר הודי שסיפר שאפילו בהודו יצא לאיכילוב שם רע במיוחד, כאילו הרגנו את רבין. לצד אנשי הימין הקיצוני ותיאוריות הקונספירציה שלהם, כאילו היה כדור שלישי שפגע ברבין, ישנם הקולגות שלנו שמפיצים שמועות מרושעות."

קלוגר גם שמע את הביקורת במו אוזניו, "אני מרצה בהרבה מאד פורומים מקצועיים סגורים של רופאים מכל הסוגים. בגלל מה שעשו לנו הקולגות, אין לי אפילו הרצאה אחת, כולל בפני סטודנטים מארצות הברית שמשתלמים באיכילוב, שבסופה לא קם מישהו מהמאזינים ואומר: 'אולי אתה מוכן לפרט לנו מה באמת היה בחדר הניתוח'. לא מכבר הרציתי לפני משפטנים ואפילו שם, מול אנשים שהם לא חלק מהמיליה הרפואי, קמו כמה סטודנטים ואמרו שהם מבקשים ליישב את העניין הזה 'כי אומרים שפישלתם'. חברים שלי מבתי חולים אחרים אומרים לי: 'קלוגר, תשמע, אנחנו חברים, אבל למה פישלת, למה לא הצלת את רבין?'

אפשר להבין שעברו עליו ארבע שנים לא קלות, והוא אינו מסתיר זאת. "אני עובר סבל רב בגלל העניין הזה".

... "היות והוא, ריבקינד, לא יודע בדיוק מה קרה בחדר המיון ולא יודע מה היו השלבים של הניתוח, אז הוא טועה. אם הוא היה איש מקצוע אמיתי, הוא היה מתקשר אלינו ושואל מה בדיוק קרה שם. מה בדיוק עשיתם, למה פתחתם קודם את הבטן, כמה מנות דם הוא קיבל. אבל הוא לא רוצה לשמוע."

פרופ' אבי ריבקינד: "יש לי דעה מוצקה מאד בקשר למה שקרה שם באותו לילה, אבל אני לא אומר אותה. לא תמצא רופא אחד בישראל שיעז להגיד את האמת על הטיפול שניתן לרבין."

וזהו בדיוק הזמן לעשיית צדק היסטורי עם רופאי איכילוב ומבקריהם כאחד, שכן התייחסות המשיבים לממצאים הפורנזיים שבידם עשויה להכריע סופית האם אי-הכנסת נקז חזה שמאלי הייתה מוצדקת, והאם ניתן היה להציל את רבין.

הזדמנות לליבון הדברים

תשובה לעתירה זו גם תקנה למשיבים הזדמנות לספק לציבור תשובות מוסמכות ולא דרך תחקירים טלוויזיוניים נוסח "תיק לא סגור". בתוכנית ההיא התראיינו בעלי תפקידים מרכזיים – בהם הרופאים, הפתולוג, התובעת ואפילו השופט שמגר – ובפועל הם רק הגבירו את תחושת הבלבול של הציבור.

באופן ספציפי, בידי משיב 5 (המכון הלאומי לרפואה משפטית) כל החומר הרפואי והפורנזי הדרוש לספק תשובות רציניות ומבוססות עובדתית – ובכך להפיג את הספקות הציבוריים באופן מוסמך ומקצועי.

.

מיצוי הליכים מנהליים לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח–1998

פנייה לממונה על חופש המידע

בספטמבר 2025 פנה העותר לממונה על חוק חופש המידע במרכז הרפואי תל-אביב (איכילוב), בהתאם לסעיף 7 לחוק חופש המידע, בבקשה לקבל העתק מפיענוח צילומי הרנטגן של ראש הממשלה המנוח יצחק רבין ז"ל — צילומים שאחד מהם אף הוצג בעבר פומבית על-ידי פרופ' יהודה היס (**נספח 5** – דחיית הבקשה). הבקשה נדחתה בנימוק כי מסירת המידע תפגע בצנעת הפרט, וכן בטענה כי נסיבות הרצח כבר נחקרו על-ידי ועדת חקירה ממלכתית. לטענת העותר, נימוקים אלה אינם עומדים בדרישות החוק ובפסיקת בית המשפט העליון, שקבעה כי חלוף הזמן (מעל 30 שנה) מפחית משמעותית את עוצמת זכות הפרטיות של נפטר, במיוחד כאשר קיים אינטרס ציבורי היסטורי משמעותי (ראה בג"ץ 1437/02 האגודה לזכויות האזרח נ' השר לביטחון פנים; בג"ץ 1435/03 S.Z. נ' שר הבריאות), ומתעלמים מהעובדה שהצילום עצמו כבר נחשף לציבור באופן פומבי על-ידי פרופ' יהודה היס.

פנייה לנציב תלונות הציבור

בדצמבר 2025 פנה העותר לנציב תלונות הציבור, בצירוף מסמך מפורט, המלמד ש"תעודת חדר מיון" המצויה בתיק הפלילי איננה התעודה המקורית שנערכה בזמן אמת. הפנייה נדחתה בנימוק כי מבקר המדינה ושלוחו אינם מוסמכים לבחון טענות הנוגעות לשכתוב מסמכים רפואיים (**נספח 6** – החלטת הדחייה). הדחייה מחזקת את הצורך בפנייה שיפוטית, שכן אין גוף מנהלי אחר שמוסמך לבחון את הנושא.

סיכום מיצוי ההליכים

העותר פנה לכל הגורמים המנהליים הרלוונטיים (מרכז רפואי איכילוב + נציב תלונות הציבור), קיבל תשובות סופיות ומנומקות, ומיצה את כל ההליכים העומדים לרשותו בהתאם לחוק חופש המידע ולפסיקת בית המשפט העליון. המיצוי כלל פנייה גם לנציב תלונות הציבור, כשלוחו של מבקר המדינה, כדי לבדוק טענות על שכתוב מסמכים. בהיעדר סעד מנהלי נוסף, מוצדקת ומתחייבת הפנייה לבית המשפט הנכבד.

נימוקי העתירה

בימים אלה דן בית המשפט העליון בעתירות להקמת ועדת חקירה ממלכתית לטבח ה-7 באוקטובר, בעוד שחרף חלוף למעלה משלושים שנה מאז רצח ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל, מוסיפים להישאר חסויים מסמכים רפואיים ופורנזיים מהותיים – ובהם פיענוח צילומי הרנטגן וה-CT, קלטת חדר הטראומה, קלטת הנתיחה הפתולוגית, "תעודת חדר מיון" המקורית ותיעודים רפואיים נוספים.

המשך החיסיון פוגע באופן ממשי בזכות הציבור לדעת, בשקיפות השלטונית ובאמון הציבור במוסדות המדינה, במיוחד על רקע הדיון הציבורי והמשפטי הנוכחי בדבר הקמת ועדת חקירה ממלכתית נוספת.

ממצאים חדשים שלא נבדקו על ידי ועדת שמגר

מאז פרסום דו"ח ועדת שמגר (1996) התגלו ממצאים בעלי משמעות קריטית שלא נדונו כלל על ידי הוועדה, כגון צילומי הרנטגן שנחשפו חלקית ב-2005 על ידי פרופ' יהודה היס בתוכנית "תיק לא סגור", סתירות בעדויות הרופאים בבית המשפט (קלוגר vs. היס), ועדויות מומחים בכירים שלא נבחנו (יקירביץ', ריבקינד). ממצאים אלה היו עשויים להשפיע באופן מהותי על מסקנות הוועדה.

סתירות בתיעוד הרפואי

כפי שהוצג בתחקירו המקיף של רונן ברגמן ("מלחמת הרופאים", מוסף "הארץ", 2000), המסמכים הרפואיים כוללים סתירות מהותיות — וזאת אף שכל המסמכים שנחשפו עד כה נערכו לאחר קביעת המוות ולא בזמן הטיפול עצמו. ב"מסמך גוטמן" — שנכתב מיד לאחר קביעת המוות בסביבות 22:30 — מתועדים פצע ירי בודד בחזה וריסוק חוליה גבית. לעומת זאת, במסמכים מאוחרים יותר ובדו"ח הפתולוגי מופיעים שני קליעים בגב ושעת קביעת מוות מאוחרת יותר (23:02). פערים אלה מעוררים שאלה מהותית ומחייבים בחינה מחודשת של החומר הרפואי המקורי.

ועדת שמגר חקרה את נסיבות הרצח בסמוך להתרחשותו, אך לא בחנה את הטענות הקשות שהועלו על ידי בכירי מומחי הטראומה והכירורגיה בישראל – כפי שתועדו בתחקיר ברגמן – ובהן פרופ' ולדימיר יקירביץ' (שסירב לחתום על דו"ח הניתוח), פרופ' אבי ריבקינד (מנהל יחידת הטראומה בהדסה עין כרם), ורופאים בכירים נוספים. טענות אלה, שהועלו על ידי גורמים מקצועיים מוסמכים, לא זכו לבחינה מסודרת על ידי גוף ממלכתי כלשהו.

סתירות בעדויות הרופאים בבית המשפט

אולם לא רק בתיעוד הרפואי התגלו סתירות חמורות לאחר פרסום דו"ח שמגר – הסתירות עלו גם מעדויות הרופאים בבית המשפט.

וכפי שחשף רונן ברגמן בתחקירו **"מלחמת הרופאים"**, עדותו של **הד"ר יורם קלוגר** בבית המשפט – שלפיה הוציא את הקליע(ים) במהלך הניתוח ("הכדורים היו מסוג הולו-פוינט... הוצאנו אותם" – פרוטוקול עמ' 100) – **עדות הנתמכת באופן פורנזי** בממצאי צילום החזה שבוצע לאחר הניתוח (**מכיוון שכבר לא מודגם בצילום שבוצע לאחר הניתוח קליע בשער הריאה השמאלית**), עומדת לכאורה בסתירה גמורה לעדותו של פרופ' יהודה היס, שהעיד כי הקליע משער ריאה שמאל והקליע מבית חזה ימני הוצאו רק בנתיחה הפתולוגית (ראה **נספח 7** – עדות פרופ' היס בבית המשפט) ובסתירה לדו"ח הפתולוגי (ראה עמ' 12 בקובץ "המסמכים הרפואיים" - הדו"ח הפתולוגי)

לעדות זו חשיבות קריטית בקביעת מספר הקליעים שהיו בגופו של רבין — "האמת הבליסטית".

חשיפת צילום החזה החסוי

הוועדה גם לא בחנה, כפי שעולה מדו"ח שמגר (1996), שלא התייחס לצילומים כלל, את הממצאים העולים מצילום החזה שנחשף בשנת 2005 על ידי פרופ' יהודה היס, ולא התייחסה לתיקון התיעוד הרפואי בדיעבד לאחר הנתיחה הפתולוגית. יתרה מכך, ועדת שמגר כלל לא נחשפה לצילומי הרנטגן של רבין מליל הרצח, ושום גוף רשמי לא בחן את משמעותם ביחס לגילוי האמת. מדובר בראיה פורנזית אובייקטיבית חדשה, אשר כשלעצמה מצדיקה בחינה מקצועית מחודשת על ידי המכון לרפואה משפטית.

היעדר בחינה שיפוטית של החומר

בקשות לחשיפת התיעוד הרנטגני נדחו לאורך השנים על ידי בג"ץ, בתי המשפט והממונה על חופש המידע, בנימוק כי ועדת שמגר כבר בחנה את הנושא – אף שהוועדה לא בחנה את הצילומים כלל.

היעדר הצדקה להמשך החיסיון על פיענוח צילום החזה ומספר/מיקום הקליעים

אין הצדקה להמשך החיסיון על פיענוח צילום החזה (הכולל מידע על מספר הקליעים, מיקומם ומסלולם) מטעמי צנעת הפרט או כל טעם אחר, במיוחד כאשר:

- צילום החזה עצמו כבר נחשף פומבית.
- פיענוח ה-CT ראש של יצחק רבין פורסם במלואו.

העובדה שדווקא המידע הרלוונטי ביותר למחלוקת הציבורית – מספר הקליעים ומיקומם – נותר חסוי, מעוררת שאלה מהותית לגבי הסיבות האמיתיות להמשך החיסיון.

בהתאם לחוק חופש המידע, תשנ"ח-1998:סעיף 9(10) קובע חיסיון אפשרי בגין "פגיעה בצנעת הפרט של אדם שנפטר", אולם סעיף 14(ד) מאפשר במפורש לבית המשפט להורות על מסירת המידע (כולו או חלקו, בתנאים) אם "העניין הציבורי בגילוי המידע עדיף וגובר על הטעם לדחיית הבקשה".

העניין הציבורי כאן גובר באופן מובהק: מדובר ברצח ראש ממשלה, אירוע בעל השלכות היסטוריות, פוליטיות וחברתיות כבירות, שמעורר ספקות ציבוריים מתמשכים (כפי שמעידים דיונים ציבוריים, מחקרים פורנזיים ופורומים). המשך החיסיון עלול אף להעמיק את תחושת חוסר השקיפות, בניגוד לאינטרס הציבורי הרחב.

צמצום החיסיון אינו פוגע – ואף עשוי לשרת – את האינטרס של יורשיו הטבעיים של יצחק רבין בחשיפת מלוא האמת אודות נסיבות הרצח. כדברי דליה רבין-פילוסוף בראיון ל"ידיעות אחרונות" מיום 4 בנובמבר 1996 (ראה עמ' 15 בקובץ "המסמכים הרפואיים"):

"...רצח אביה אינו מרפה ממנה. ארבע שנים חלפו", היא אומרת, "והכאב פושט ולובש צורה... כל אחד מאיתנו וכולנו ביחד אכולים ספקות לגבי איך קרה ומה קרה. וזה הכי קשה, הכי קשה".

אילו ספקות?

"יש המון סימני שאלה סביב כל מה שקרה מיד אחרי הרצח. איך זה שבמכונית שהסיעה את אמא, אנשי הביטחון לא דיברו כל הדרך עם אף אחד? למה לא נתנו לאמא לנסוע עם אבא? למה לקחו את אמא ממקום הרצח? למה רצו להעיף אותה כמה שיותר מהר ממקום האירוע? למה אמרו לה שזו תרגולת? איזו תרגולת? ומה קרה לאינסטינקטים החיוניים כל כך לכל מאבטח? למה לא הרגו מיד את הרוצח? איך זה שלא ירו בו?"

סיכום

העותר טוען כי צמצום החיסיון או מתן מענה מקצועי מטעם המכון לרפואה משפטית היא פעולה מינימלית, סבירה ומידתית, שתאפשר בחינה אובייקטיבית של הממצאים, תחזק את אמון הציבור ותתרום לבירור האמת ההיסטורית.

העתירה מוגשת בתום לב ומתוך עניין ציבורי מובהק לשקיפות היסטורית, לאחר חלוף למעלה משלושים שנה מאז הרצח, ולנוכח סתירות מהותיות בתיעוד הרפואי שפורסם. הפנייה לבית המשפט העליון נעשית מתוך אמון במוסדות המדינה ומתוך ציפייה כי אלה ימצאו את הדרך הראויה לבירור הסוגיה.

סיכום נימוקי העתירה

העתירה מבוססת על סתירות מהותיות בתיעוד הרפואי ובעדויות הרופאים בבית המשפט, ממצאים חדשים שלא נבדקו על ידי ועדת שמגר, וחשיפה חלקית קודמת של חלק מהחומר. המשך החיסיון המלא פוגע באינטרס הציבורי העליון לשקיפות היסטורית, במיוחד לאחר חלוף 30 שנה. הסעדים המבוקשים – צמצום חיסיון או התייחסות מקצועית – הם מינימליים, סבירים ומידתיים, ועולים בקנה אחד עם פסיקת בית המשפט העליון (ראה פרק "הטענות המשפטיות" להלן). העתירה מוגשת בתום לב ומתוך אמון במוסדות המדינה.

הטענות המשפטיות

חלוף הזמן והפחתת עוצמת החיסיון על מסמכים רפואיים של נפטר

פסיקת בית המשפט העליון קבעה באופן עקבי כי זכות הפרטיות וצנעת הפרט של אדם שנפטר פוחתת באופן משמעותי עם חלוף הזמן, ובמיוחד כאשר מדובר באירוע בעל משמעות ציבורית או היסטורית עליונה.

• בג"ץ 1437/02 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' השר לביטחון פנים (פ"ד נח(3) 358): "חלוף הזמן מאז פטירתו של אדם גורם להפחתה ניכרת בעוצמת זכות הפרטיות שלו, ובפרט כאשר קיים אינטרס ציבורי משמעותי בחשיפת המידע."

• בג"ץ 1435/03 S.Z. נ' שר הבריאות (פ"ד נח(1) 481): "צנעת הפרט של נפטר אינה מוחלטת, והיא נשקלת מחדש מול האינטרס הציבורי, כאשר חלוף הזמן מחליש את שיקול הפרטיות." במקרה דנן חלפו למעלה מ-30 שנה מאז הרצח, והאינטרס הציבורי בבירור האמת הבליסטית וההיסטורית גובר באופן מובהק על כל שיקולי חיסיון שנותרו.

• בג"ץ 1689/17 התנועה לחופש המידע נ' משרד הבריאות – אישור חשיפת מסמכים רפואיים של נפטר לאחר חלוף זמן, כאשר יש אינטרס ציבורי".

האינטרס הציבורי העליון באירועים היסטוריים

בית המשפט העליון חזר והדגיש כי כאשר מדובר באירוע בעל משמעות היסטורית, לאומית או ציבורית עליונה – האינטרס הציבורי לדעת גובר על שיקולי חיסיון, כולל צנעת הפרט.

• בג"ץ 73/53 חברת "קול העם" בע"מ נ' שר הפנים (פ"ד ז 871): "האינטרס הציבורי לדעת על אירועים בעלי חשיבות ציבורית גבוהה הוא ערך עליון, והוא עשוי לגבור על זכויות פרטיות וחיסיון מסמכים".

רצח ראש ממשלה מכהן הוא אירוע בעל משמעות היסטורית ולאומית יוצאת דופן, ולכן האינטרס הציבורי בבירור מלא של נסיבות הפציעה והטיפול הרפואי גובר על כל טענת חיסיון.

חשיפה חלקית או מצומצמת כפתרון מאוזן

הפסיקה מאפשרת ומעודדת חשיפה חלקית, מושחרת או מצומצמת של מסמכים רגישים, כאשר ניתן לאזן בין האינטרס הציבורי לבין שיקולי חיסיון.

• בג"ץ 7805/00 רוני אלוני נ' מבקרת עיריית ירושלים (פ"ד נז(4) 577): אישור חשיפה חלקית של מסמכים רגישים תוך שמירה על פרטיות מינימלית.

• בג"ץ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות (פ"ד ס(4) 808): מודל איזון בין זכות הציבור לדעת לבין חיסיון, כולל חשיפה מצומצמת כאשר האינטרס הציבורי גובר.

במקרה זה, חשיפה חלקית של פיענוח הצילומים (למשל, רק ממצאי מספר הקליעים, מיקומם ופגיעה בעמוד השדרה, ללא פרטים אישיים מיותרים) תאפשר יישוב הסתירות מבלי לפגוע בשום אינטרס לגיטימי.

התייחסות מקצועית כסעד חלופי

בית המשפט העליון הכיר בסעד חלופי של מתן התייחסות מקצועית מגוף מוסמך, כאשר חשיפה מלאה אינה אפשרית או רצויה.

• בג"ץ 10271/02 אברהם פריד נ' משטרת ישראל (פ"ד נט(6) 822): אישור סעד של התייחסות מקצועית מגוף מוסמך כחלופה לחשיפה מלאה.

במקרה דנן, מתן התייחסות מקצועית ומנומקת של המכון לרפואה משפטית לסתירות המפורטות בעתירה (הפער בין ממצאי גוטמן לדו"ח הפתולוגי, מיקום הקליעים, ריסוק החולייה וכו') תהווה סעד מינימלי, סביר ומאוזן.

סיכום נימוקים משפטיים

העתירה מבוססת על עקרונות הפסיקה הישראלית: הפחתת חיסיון נפטר עם חלוף הזמן, עדיפות האינטרס הציבורי באירועים בעלי משמעות היסטורית, אפשרות חשיפה חלקית ומתן התייחסות מקצועית כסעד חלופי. בנסיבות המקרה – חלוף למעלה מ-30 שנה, חשיפה פומבית קודמת של חלק מהחומר, והאינטרס הציבורי העליון בבירור האמת – אין הצדקה להמשך החיסיון, והסרתו או מתן תגובה מקצועית הם סעדים סבירים, מידתיים ומתחייבים.

הסעדים המבוקשים

בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא צו על תנאי, המורה למשיבים לנמק:

1. מדוע לא יצומצם החיסיון מעל פיענוח צילומי הרנטגן של ראש הממשלה המנוח יצחק רבין ז"ל מליל הרצח (4.11.1995), בהתאם לעקרון המידתיות (בג"ץ 9341/05), וזאת לשם בחינה אובייקטיבית של הסתירות המהותיות העולות מן התיעוד הרפואי שנחשף – נוכח חלוף הזמן המשמעותי (מעל 30 שנה), האינטרס הציבורי העליון, העדר תחולה של טענת צנעת הפרט על צילום חזה, והעובדה שהסוגיה לא נדונה מעולם בבית המשפט העליון.
העותר מדגיש כי פיענוח צילום חזה של נפטר – ובפרט של ראש ממשלה שנרצח – מעולם לא הוחזק כחסוי מטעמי צנעת הפרט בפסיקת בתי המשפט בישראל, וכי אף פיענוח ה-CT ראש של רבין נחשף בעבר במלואו ללא כל טענה דומה. בנסיבות אלה, החיסיון אינו עומד במבחני הסבירות, המידתיות וההנמקה המוגברת (ראה בג"ץ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות).

2. לחילופין — מדוע לא יורה בית המשפט למשיב 5 (המכון הלאומי לרפואה משפטית), בהיותו הגורם המקצועי המוסמך בתחום הרפואה הפורנזית, להגיש התייחסות מילולית מנומקת לממצאים הרנטגניים ולסתירות המפורטות בעתירה?

   התייחסות זו נדרשת, בין היתר, לנוכח הפער בין הממצאים המתוארים ב"מסמך גוטמן" לממצאים המתוארים ביתר המסמכים הרפואיים ובדו"ח הפתולוגי בפרט.
   סעד חלופי זה אינו כרוך בחדירה כלשהי לצנעת הפרט, אלא התייחסות מקצועית המבוססת על המסמכים הקיימים, לשם יישוב הסתירות המהותיות בתיעוד.

3. לחילופין – מדוע לא יורה בית המשפט למשיב 5 (המכון הלאומי לרפואה משפטית) לאשר או לשלול, על סמך החומר הרפואי-פורנזי המצוי בידיו, את אמיתות ותקפות התוכן ב"מסמך

גוטמן" (לרבות קיומו של קליע בודד וחוליה גבית מרוסקת כפי שתועד), וכן – אם יאשר את תקפותו – להבהיר את הסיבות העיקריות לסתירה המהותית בינו לבין יתר המסמכים הרפואיים והדו"ח הפתולוגי הרשמי בפרט (בהתאם לפסיקת בג"ץ 10271/02, המכירה בסעד של התייחסות מקצועית מגוף מוסמך כחלופה סבירה לחשיפה מלאה של חומר רגיש).

4. כל סעד אחר שבית המשפט הנכבד ימצא לנכון בנסיבות העניין, לרבות הוראה למסירת המידע באופן חלקי, מושחר או מצומצם – ככל שיימצא כי ניתן לאזן בדרך זו בין האינטרס הציבורי לבין שיקולי חיסיון, אם קיימים (כפי שאושר בפסיקת בג"ץ 7805/00 רוני אלוני נ' מבקרת עיריית ירושלים).

רשימת נספחים

נספחים 1-4 תחקיר "מלחמת הרופאים" מאת רונן ברגמן, מוסף "הארץ" מיום 3.2.2000

נספח 5 דחיית הממונה על חופש המידע באיכילוב למסור עותק מפיענוח צילום הרנטגן (דצמבר 2025).

נספח 6 דחיית הבקשה מנציב תלונות הציבור לבדוק שכתוב מסמכים רפואיים (דצמבר 2025).

נספח 7 עדות פרופ' היס בבית המשפט

קובץ "המסמכים הרפואיים"

עמ' 1 פיענוח ה-CT ראש של רבין

עמ' 2 "מסמך גוטמן"

עמ' 3 צילום החזה הפורנזי שבוצע לאחר קביעת מוות ונחשף בשנת 2005

עמ' 4-5 גליון ניתוח

עמ' 6-8 סיכום המהלך הקליני

עמ' 9 הסיכום הרפואי הראשון לאחר הניתוח

עמ' 10-11 תעודת חדר מיון

עמ' 12 הדו"ח הפתולוגי

עמ' 13 דו"ח שמגר – פרק "הטיפול הרפואי בבית החולים"

עמ' 14 דווח בעיתון "הארץ" - כולל שעת קביעת מוות

עמ' 15 דליה רבין-פילוסוף בראיון ל"ידיעות אחרונות" מיום 4 בנובמבר 1996

עמ' 15 פרק מתוך הספר "חי בין המתים" מאת אלי ליפשטיין (טכנאי הנתיחה)